

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Даланзадгад сумын Шимбилэг өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ӨМА-2023/46/НА-СТА-ОНА

Цахим хуудас:
www.Umnugovi@audit.mn

Өмнөговь аймаг
2023 он

Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр
Утас: 70533539 Цахим хаяг: usukhbayarts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Т.Хонгорзул
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Ч.Наранбадрах
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Naranbadrakhch@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Аудитын гол асуудал.....	Error! Bookmark not defined.
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	3
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	8
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	10
4.1 Ерөнхий зүйл.....	10
4.2 Материаллаг байдал	10
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	10
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	11
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	11
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	11
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	11
Тайлант оны үйл ажиллагаанд завсрын аудит хийгдээгүй болно.....	11
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	11
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	11
5.2 Албан шаардлага	11
5.3 Зөвлөмж.....	12
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	13

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>388,893,456.74</u>	<u>163,384,941.77</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	17,466,153.05	770,352.75
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	684,782.00	195,990.00
31110	Төгрөг	684,782.00	195,990.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	16,781,371.05	574,362.75
3121	Төгрөг	16,776,521.05	569,512.75
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	16,776,521.05	569,512.75
3122	Гадаад валют	4,850.00	4,850.00
31223	Арилжааны банк дахь харилцах	4,850.00	4,850.00
33	АВЛАГА	284,233,098.50	1,624.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,042,398.50	1,624.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	281,190,700.00	-
335	Бусад авлага	2,000,000.00	-
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	2,000,000.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	87,194,205.19	162,612,965.02
351	Түүхий эд материал	62,959,971.19	117,874,276.02
35110	Тусгай зориулалттай материал	43,183,791.51	99,832,330.41
35130	Эм боох материал	19,776,179.68	18,041,945.61
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	4,491,350.00	3,351,350.00
354	Хангамжийн материал	19,742,884.00	41,387,339.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,963,400.00	8,392,200.00
35420	Аж ахуйн материал	4,792,784.00	6,709,494.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,060,000.00	6,580,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	9,926,700.00	19,705,645.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>163,079,883.48</u>	<u>269,182,152.36</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	163,079,883.48	269,182,152.36
392	Биет хөрөнгө	160,961,550.19	268,423,819.03
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	48,710,000.00	74,510,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(19,997,500.04)	(29,365,833.40)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	145,256,325.15	229,344,194.82
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(46,027,051.36)	(74,306,629.77)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	45,267,000.00	85,610,442.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(12,247,223.56)	(17,368,354.62)
393	Биет бус хөрөнгө	2,118,333.29	758,333.33
39301	Програм хангамж	2,400,000.00	2,400,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(281,666.71)	(1,641,666.67)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>551,973,340.22</u>	<u>432,567,094.13</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>104,084,429.40</u>	<u>87,533,124.42</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	104,084,429.40	87,533,124.42
414	Урьдчилж орсон орлого	104,084,429.40	87,533,124.42
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	104,084,429.40	87,533,124.42
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>369,442,740.82</u>	<u>266,587,799.71</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	369,442,740.82	266,587,799.71
512	Хуримтлагдсан үр дүн	345,130,368.35	242,275,427.24
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	345,130,368.35	345,130,368.35
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(102,854,941.11)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	24,312,372.47	24,312,372.47
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>473,527,170.22</u>	<u>354,120,924.13</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	950,129,856.00	823,746,063.20
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	363,364,779.00	524,968,073.20
120	Нийтлэг татварын бус орлого	309,955,229.00	518,294,606.20
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	305,430,229.00	517,864,606.20
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	292,227,000.00	516,964,606.20
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	13,203,229.00	900,000.00
120009	Бусад орлого	4,525,000.00	430,000.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	53,409,550.00	6,673,467.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	1,730,000.00	-
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	51,679,550.00	6,673,467.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	586,765,077.00	298,777,990.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,520,000.00	8,000,000.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	2,520,000.00	8,000,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	31,600,000.00	18,364,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,600,000.00	18,364,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	18,014,417.00	-
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	3,399,889.00	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	1,730,000.00	-
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	12,884,528.00	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	534,630,660.00	272,413,190.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	534,630,660.00	272,413,190.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,515,647,153.69	1,050,856,818.04
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,515,647,153.69	1,050,856,818.04
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,475,054,795.69	717,220,784.04
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	359,979,548.00	400,319,943.00
210101	Үндсэн цалин	359,979,548.00	400,319,943.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	41,504,990.00	48,914,927.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,504,990.00	48,914,927.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	24,558,623.00	31,671,192.00
210401	Бичиг хэрэг	6,596,930.00	10,202,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,990,570.00	10,385,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,293,393.00	3,403,080.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	89,600.00	584,890.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	792,000.00	-
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	5,796,130.00	7,095,572.00
2105	Нормативт зардал	978,837,012.00	174,444,140.55
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	978,047,412.00	173,105,140.55
210502	Хоол, хүнс	89,600.00	250,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	700,000.00	1,089,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,142,300.00	9,180,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	320,000.00	7,911,200.00
210602	Тавилга	1,000,000.00	-
210604	Урсгал засвар	822,300.00	1,269,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	734,000.00	3,914,752.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	734,000.00	3,914,752.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	52,608,858.00	15,724,049.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	52,077,498.00	13,312,476.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	400,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	103,160.00	755,173.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	315,000.00	1,085,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	113,200.00	138,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,689,464.69	33,051,580.49
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	784,250.00	500,334.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	13,905,214.69	32,551,246.49
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	40,592,358.00	333,636,034.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	40,592,358.00	333,636,034.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	2,061,607.00	313,369,433.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	38,530,751.00	20,266,601.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(565,517,297.69)	(227,110,754.84)
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	10,000,000.00
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	-	10,000,000.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	23,234,763.79	16,857,591.32
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	18,075,068.79	13,817,591.32
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	5,159,695.00	3,040,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(23,234,763.79)	(6,857,591.32)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(588,752,061.48)	(233,968,346.16)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>655,735,927.00</u>	<u>1,104,036,763.20</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	350,161,550.00	524,068,073.20
120	Нийтлэг татварын бус орлого	296,752,000.00	517,394,606.20
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	292,227,000.00	516,964,606.20
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	292,227,000.00	516,964,606.20
120009	Бусад орлого	4,525,000.00	430,000.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	53,409,550.00	6,673,467.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	1,730,000.00	-
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	51,679,550.00	6,673,467.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	305,574,377.00	579,968,690.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,520,000.00	8,000,000.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	2,520,000.00	8,000,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	31,600,000.00	299,555,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,600,000.00	299,555,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	18,014,417.00	-
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	3,399,889.00	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	1,730,000.00	-
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	12,884,528.00	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	253,439,960.00	272,413,190.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	253,439,960.00	272,413,190.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>636,836,357.50</u>	<u>967,669,621.50</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	636,836,357.50	967,669,621.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	593,806,098.50	665,041,786.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	359,979,548.00	400,319,943.00
210101	Үндсэн цалин	359,979,548.00	400,319,943.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	41,504,990.00	48,914,926.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,504,990.00	48,773,551.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	141,375.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	26,804,663.00	48,674,560.00
210401	Бичиг хэрэг	5,744,250.00	15,720,450.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,425,600.00	14,996,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,293,393.00	3,403,080.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	89,600.00	96,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,343,500.00	5,139,000.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	7,908,320.00	9,319,330.00

2105	Нормативт зардал	102,028,525.00	110,836,007.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	99,760,925.00	104,086,665.00
210502	Хоол, хүнс	2,267,600.00	219,342.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	6,530,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,926,000.00	1,269,000.00
210602	Тавилга	3,156,000.00	-
210604	Урсгал засвар	2,770,000.00	1,269,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	734,000.00	3,914,752.00
210702	Дотоод албан томилолт	734,000.00	3,914,752.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	56,448,372.50	50,609,133.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	56,017,012.50	49,682,560.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	103,160.00	755,173.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	215,000.00	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	113,200.00	138,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	380,000.00	503,465.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	380,000.00	503,465.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	43,030,259.00	302,627,835.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	43,030,259.00	302,627,835.50
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	73,761.00	241,220.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	3,682,468.00	282,125,213.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	39,274,030.00	20,261,402.50
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>18,899,569.50</u>	<u>136,367,141.70</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	160,022,942.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	160,022,942.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	160,022,942.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	160,022,942.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	≡	<u>(160,022,942.00)</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	18,899,569.50	(23,655,800.30)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		17,466,153.05
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	17,466,153.05	770,352.75

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	78,446,170.00	24,312,372.47	345,130,368.35	447,888,910.82
D08	Тайлант үеийн үр дүн			(102,870,430.24)	(102,870,430.24)
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	78,446,170.00	24,312,372.47	242,259,938.11	345,018,480.58

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Шимбилэг өрхийн эрүүл мэндийн төв нь хүн амын эрүүл мэндийн эрэлт хэрэгцээнд тулгуурлан төрөөс өрхийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ болон үндсэн мэргэшлийн зарим нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээг иргэн, гэр бүл, аж ахуйн нэгжийн оролцоотойгоор харьяалах нутаг дэвсгэрт байгаа хүн бүрд нутаг дэвсгэрийн харьяалал харгалзахгүйгээр үйлчилгээ үзүүлдэг Даланзадгад сумын харьяа байгууллага юм

Шимбилэг өрхийн эрүүл мэндийн төв нь дараах зорилтуудтай байна Үүнд:

- Эмнэлгийн тусламжийн технологи нэр төрөл чанар хүртээмжийг дээшлүүлэх
- Хүний нөөцийн удирдлагыг боловсронгуй болгох
- Өрх бүрд эрүүл мэндийн боловсрол олгож, зөв дадал заншилд сургах сургалтыг тогтмолжуулах
- Эмч ажиллагсдын ёс зүй, эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын дэглэмийг баримтлан ажиллах
- Өрхийн менежментийг сайжруулан, үр ашгийг нэмэгдүүлэх
- Эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн мэдлэг ур чадварыг тасралтгүй дээшлүүлэх

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаандаа Эрүүл мэндийн тухай хууль, Төсвийн тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Төрийн хэмнэлтийн тухай, Татварын багц, Нийгмийн даатгалын ерөнхий , Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль болон түүнийг дагалдаж гарсан тогтоол, дүрэм журам, эрх бүхий албан тушаалтнуудын шийдвэрүүдийн хэрэгжилтийг ханган үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллаж байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Шимбилэг өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Шимбилэг өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 119.4 сая төгрөгөөр буцуу 22 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	0	
Авлага	0	0	
Бараа материал	87,194.20	162,612.90	-75,418.70
Үндсэн хөрөнгө	163,079.80	269,182.10	-106,102.30
Нийт хөрөнгө	551,973.30	432,567.00	119,406.30
Өр төлбөр	0	0	0
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	369,442.70	266,587.70	102,855.00
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	473,527.10	354,120.90	119,406.20

Дээрх хүснэгтээс харахад бараа материал, үндсэн хөрөнгийн дансууд нь өмнөх үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан байна. Бараа материалын дансны үлдэгдэл 75.4 сая төгрөгөөр өссөн нь ковид-19 нэг иргэний санхүүжилтээр хөрөнгө худалдаж авснаас шалтгаалсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 686.4 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 517.3 сая үндсэн үйл ажиллагааны орлого, 0.4 сая төгрөгийг туслах үйл ажиллагааны бусад орлогоос бүрдүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Цалин хөлс болон нэмэгдэл	359,979.50	400,319.90	-40,340.40
2	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалын шимтгэл	41,504.90	48,914.90	-7,410.00
3	Хангамж, бараа материалын зардал	24,558.60	31,671.10	-7,112.50
4	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,142.30	9,180.20	-7,037.90
5	Томилолт, зочны зардал	734.00	3,914.70	-3,180.70

6	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	52,608.80	15,724.00	36,884.80
7	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,689.40	33,051.50	-18,362.10
8	Бусад урсгал шилжүүлэг	40,592.30	333,636.00	-293,043.70

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд үндсэн үйл ажиллагаанаас өөр нэмэлт санхүүжилт аваагүй байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Гадаадын иргэн харьяатын газрын өмнөд бүс дэх газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ч.Наранбадрах гүйцэтгэж, анхан шатны хяналтыг ахлах аудитор Ж.Болормаа, чанарын хяналтыг аудитын менежер Т.Хонгорзул, дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Өсөхбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Гадаадын иргэн харьяатын газрын өмнөд бүс дэх газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 02 дугаар сарын 15-ны өдрийн 03 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 1,515.6 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 15.1 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор тухайн байгууллага 12 дугаар зүйлийн 12.1.1, 12.1.2, 12.1.3 дахь заалтууд, 15 дугаар зүйлийн 15.1.2- 15.1.7 дахь заалтуудад заасан хуулиар хориглосон зардлуудыг санхүүжүүлээгүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны мэдээллийг хуулийн хугацаанд мэдээлсэн байна

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тус онд төсвийн хөрөнгийн захиран зарцуулсан тушаал шийдвэр холбогдох хууль тогтоомжийг эрх зүйн чадамжийг хангасан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх онд түүврийн аудитад хамрагдсан байна.

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тайлант оны үйл ажиллагаанд завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны аудитаар төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарал татахуйц анхаарч үзэх чухал асуудал байхгүй гэж үзлээ.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 160.9 сая төгрөгийн алдаа илэрснээс 160.9 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмж өглөө.

5.2 Албан шаардлага

1. Өрхийн эмнэлэг нь сумын Засаг даргатай байгуулсан хамтран ажиллах гэрээнд эдийн засгийн үр өгөөжийг дээшлүүлэх зорилт, хүрэх түвшин байхгүй

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.6.48, Эрүүл мэндийн газрын даргатай өрхийн эрүүл мэндийн төвтэй байгуулсан гэрээний 6 дугаар зүйлийн 6.2.4, Сумын Засаг дарга өрхийн эрүүл мэндийн төвтэй хамтран ажиллах гэрээний 3 дугаар зүйлийн 3.1.6 дахь заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Холбогдох хууль тогтоомжийг мөрдөж ажиллах албан шаардлага өгөх

2. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь НББОУС, хууль, журамтай нийцэхгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2 дахь заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Холбогдох хууль тогтоомжийг мөрдөж ажиллах албан шаардлага өгөх

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Зардалтай холбоотой асуудал

1. Илрүүлэлт: Е баримтын зардлыг барааны нэр, төрөл, тоо ширхгээр гаргуулаагүй, бөөн дүнгээр шивүүлж, анхан шатны баримтад хавсаргасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.3 "анхан шатны баримт" гэж ажил, гүйлгээ гарсныг нотолж бүрдүүлдэг гэрээ, нэхэмжлэх, төлбөр төлсөн баримт болон бусад нотолгоог" дахь заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Бараа, үйлчилгээ худалдан авалт хийх тухай бүрд борлуулагчийн хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг кассын машинаас хэвлүүлэн авч анхан шатны баримтад хавсаргаж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын газарт 2023 оны 10 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/				Зөвлөмж		
							Үүнээс						
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн	
Мөнгөн гүйлгээний тайланд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 160,022.9 төгрөгийг биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авах зардалд тусгаагүй	1	160,022.9					160,022.9						
Орлого үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан хөрөнгө 900.0 төгрөгийг тусгаагүй	1	900.0					900.0						
Орлого үр дүн, мөнгөн гүйлгээний тайланд өмнөх оны гүйцэтгэлийг тусгаагүй байна.	1						0						
Дүн	3	160,922.9					160,922.9						

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
Өрхийн эмнэлэг нь сумын Засаг даргатай байгуулсан хамтран ажиллах гэрээнд эдийн засгийн үр өгөөжийг дээшлүүлэх зорилт, хүрэх түвшин байхгүй8 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь НББОУС, хууль, журамтай нийцэхгүй байна.					1								
Тайлант онд Е баримтгүй хөрөнгө							1						

